

Umhverfisráðuneytið
Skuggasundi 1
150 Reykjavík

24. október 2018

Umsögn um áform um lagasetningu

Vísað er til kynningar í samráðsgátt þar sem boðið er að gera athugasemdir við áform um lagasetningu, frumvarp á 149. lögþ. Frumvarp til laga um breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir og lögum um meðhöndlun úrgangs.

Fram kemur að í fyrsta lagi verði bætt við lögina heimild fyrir stjórnvöld til að leggja á stjórnvaldssektir við brotum gegn lögum um hollustuhætti og mengunarvarir og lögum um meðhöndlun úrgangs. Jafnframt að lagfæra og einfalda nokkur ákvæði laga um hollustuhætti og mengunarvarnir til að gera þau skýrari. Eftirfarandi er umsögn Heilbrigðiseftirlits Kjosarsvæðis um málið:

Í tillögu er lagt til að Umhverfisstofnun fái ein heimild til að leggja á stjórnvaldssektir þó svo að lögina heyri undir 11 stjórnvöld. Rök eru færð fyrir því að mikilvægt sé að beiting stjórnvaldssekta sé með samræmdum hætti um allt land. Heilbrigðiseftirlit Kjosarsvæðis bendir á þegar eru í lögnum þvingunarúrræði sem öllum 11 stjórnvöldunum er falin ábyrgð á að beita og er sömuleiðis mikilvægt að beiting sé með samræmdum hætti um allt land. Umhverfisstofnun er falið hlutverk í lögnum um samræmingu eftirlits og því eðlilegt að öllum 11 stjórnvöldunum sé falin heimild til að beita stjórnvaldssektum og að Umhverfisstofnun fái það hlutverk skv. lögnum að semja verklagsreglur sem heilbrigðiseftirlit skal fara eftir við beitingu ákvæðisins. Alvarleg umhverfisbrot geta verið framin af fyrirtækjum sem heyra undir eftirlit heilbrigðiseftirlits, ekki síður en þeim sem heyra undir eftirlit Umhverfisstofnunar og því er þetta sjálfsögð krafa.

Lagt er til að tilteknir rekstaráðilar skili árlega til Umhverfisstofnunar umbeðnum upplýsingum. Skilja má ákvæðið svo að leggja eigi grænt bókhald niður í núverandi mynd. Mikilvægt er að upplýsingum um losun sé skilað sem hlutfalli af framleiðslumagni eða hráefni, eftir því sem Umhverfisstofnun ákveður, annars er líklegt að innsendar upplýsingar verði aðeins magntölur á blaði sem eru ekki samanburðarhæfar milli ára og milli fyrirtækja. Setja þarf inn skilyrði um þetta í lögina.

Boðað er að hlutverk heilbrigðisnefnda og framkvæmdastjóra verði skýrt nánar í ljósi nýlegra úrskurða úrskurðanefndar umhverfis- og auðlindamála. Því er velt upp hvort umræddir úrskurðir séu nægt tilefni til lagabreytinga og hvort ekki væri öruggara að lögum væri breytt á grundvelli dómsniðurstöðu ef og þegar þær liggja fyrir.

HEILBRIGÐISEFTIRLIT KJÓSARSVÆÐIS

Boðað er að listar yfir starfsemi sem falli undir löginn verði endurskoðaðir einkum með skörun milli viðauka. Heilbrigðiseftirlitið varar við því að breytingar feli í sér tilflutning á eftirliti frá sveitarfélögum til ríkisins eins tilhneiging hefur verið um á síðastliðnum árum. Mikilvægt er að standa vörð um að eftirlit með nærsamfélaginu sé í nærsamfélaginu og að ekki sé grafið undan heilbrigðiseftirlitinu í landinu með neinum hætti.

Tillögur undirritaðs að nýjum breytingum á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir og lögum um meðhöndlun úrgangs:

1. Til að tryggja refsiréttarleg áhrif laganna þarf löggjafinn að skýra betur út hvaða brot geta valdið refsingu. Þannig þarf að skýra aftan við hverja þá grein þar sem löggjafinn telur að brot eigi að varða refsingu, hver möguleg refsing sé.
2. Lagt er til nýtt breytingarákvæði um að heimilt sé að fara í innsetningarmál á grundvelli úrskurða úrskurðanefnda um umhverfis og auðlindamál. Nú þarf fyrst að leita til dómstóla um leyfi til að fara í innsetningarmál. Með breytingu á þessu væri unnt að spara tíma, fé og fyrirhöfn við framfylgd úrskurða ÚÚA. Heilbrigðiseftirlit Kjósarsvæðis er að vinna í einu máli sem lítur að því að fjarlægja dýr af heimili og þarf nú að fara í héraðsdóm til að fá heimild til að fara í innsetningarmál. Eðli málsins vegna er ekki gott að það líði of langur tími við framfylgd úrskurða, því samræmist þessi tillaga vilja löggjafans að farið sé eftir lögnum. Bent er á að fordæmi eru fyrir heimild til að fara í innsetningarmál á grundvelli úrskurða í íslenskri löggjöf.

Virðingarfyllst,

Þorsteinn Narfason
frankvæmdastjóri.